

Studiewijzer

ECHA-Specialist in Gifted Education

RADBOD CENTRUM
SOCIALE WETENSCHAPPEN
Opleiders in Mens & Maatschappij

Inhoud

Inhoud 1

1.	Organisatie en inrichting van het onderwijs.....	2
1.1	Inleiding	2
1.2	Doelstelling van de opleiding.....	2
1.3	Toelatingseisen	3
1.4	Organisatie van de opleiding	3
1.5	Opleidingscommissie.....	4
1.6	Examencommissie	4
1.7	Kosten.....	4
1.8	Website en elektronische leeromgeving.....	4
1.9	Leslocatie	5
1.10	Registratie en accreditatie	5
1.11	Radboud CSW-certificaat en ECHA-diploma	5
1.12	De school, schoolzorg en adviespraktijk	6
2	Opzet van de opleiding	7
2.1	Module 1: Theoretische Inleiding	7
2.2	Module 2: Praktijkmodule	8
2.2.1	De Verrijkingsmodule	9
2.2.2	De Begeleidingsmodule	11
2.2.3	De stage	13
2.2.4	Relevante settings	14
2.3	Seminar	15
2.4	Scriptiemodule	17
2.4.1	Jaarthema.....	18
2.4.2	Individuele scriptie	19
2.5	Studiemiddagen.....	20
3	Terugkomdag en ECHA-Netwerk	21
3.1	Terugkomdag	21
3.2	ECHA Netwerk	22
	Bijlage: Voorwaarden en kosten ECHA-opleiding	22

1. Organisatie en inrichting van het onderwijs

1.1 Inleiding

Er is een duidelijke trend in het Nederlandse onderwijs om talent te ontwikkelen. Cognitief talent (hoogbegaafdheid) leidt niet altijd vanzelf tot de daarbij passende schoolprestaties. Binnen scholen is er behoefte aan expertise op het gebied van hoogbegaafdheid om een optimale signalering en begeleiding van leerlingen te borgen. De opleiding tot 'ECHA-Specialist in Gifted Education' voorziet in deze behoefte.

De opleiding tot 'ECHA-Specialist in Gifted Education' (ECHA opleiding) is een opleiding voor mensen die werkzaam (willen) zijn in het onderwijs of de zorg van (hoog)begaafde kinderen, hun ouders en scholen én (hoog) begaafde (jong) volwassenen.

De organisatie van de ECHA-opleiding wordt uitgevoerd door het Radboud Centrum Sociale Wetenschappen (Radboud CSW), onderdeel van de Faculteit der Sociale Wetenschappen van de Radboud Universiteit Nijmegen. Als universitaire organisatie streeft het Radboud CSW ernaar met al zijn opleidingen een brug te slaan tussen wetenschap en praktijk. Docenten van de ECHA-opleiding combineren hun docentschap met een baan in een adviespraktijk en/of het basis-, voortgezet- of hoger onderwijs. De ECHA-opleiding werkt nauw samen met het Centrum voor Begaafdheidsonderzoek, het CBO, in Nijmegen (<http://cbo-nijmegen.nl/>).

De opleiding is internationaal erkend door de European Council for High Ability (ECHA), een Europese organisatie die vanuit wetenschap, onderwijspraktijk en politiek samenwerkt om het onderwijs aan (hoog)begaafde leerlingen te verbeteren. Gediplomeerde ECHA-specialisten zijn in het bezit van het 'European Advanced Diploma in Educating the Gifted'. Zij mogen zich 'ECHA-Specialist in Gifted Education' noemen.

1.2 Doelstelling van de opleiding

Doelstelling van de ECHA-opleiding is om mensen op te leiden tot specialisten op het terrein van (hoog)begaafdheid. Tijdens de opleiding ontwikkelen zij zich tot expert op het gebied van hoogbegaafdheid. Zij vergroten hun kennis en vaardigheid op het gebied van signaleren, begeleiden en adviseren van hoogbegaafden in het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en in de adviespraktijk. Zij leren verder te kijken dan alleen de intelligentie en oog te hebben voor het individu als geheel. Juist door deze benadering levert een 'ECHA-Specialist in Gifted Education' een waardevolle bijdrage aan de professionalisering van het onderwijsveld en de hulpverlening ten behoeve van kinderen en (jong-) volwassenen met capaciteiten op hoogbegaafd niveau.

ECHA-afgestudeerden' hebben kennis van (wetenschappelijke) ontwikkelingen op het gebied van hoogbegaafdheid en van internationaal gehanteerde modellen voor signalering en begeleiding. Zij kunnen praktijksituaties relateren aan (inter)nationale theorievorming en nieuwe producten en ontwikkelingen beoordelen op basis van een gedegen theoretische kennis. Ook hebben zij kennis van een groot aantal (inter)nationaal succesvolle voorbeelden van de aanpak van signalering, begeleiding binnen en buiten school, clustering van leerlingen, verslaglegging, evaluatie en opzet van initiatieven. Daarnaast bouwen cursisten aan een (inter)nationaal netwerk. ECHA-cursisten kunnen aspirant-lid worden van de vereniging ECHA-Nederland (www.echanetwerk.nl). Na het behalen van het ECHA-diploma kunnen zij volledig lid worden.

1.3 Toelatingseisen

Kandidaten dienen te beschikken over:

- een afgerond hbo- of universitaire opleiding;
- een werkkring in het onderwijs of de onderwijs(zorg)begeleiding. Zij die niet in (of ten behoeve van) het onderwijs werkzaam zijn, dienen een schriftelijke motivatie met curriculum vitae toe te voegen bij hun aanmelding.
- een goede leesvaardigheid in de Engelse taal (passief).

1.4 Organisatie van de opleiding

De ECHA-opleiding is ontwikkeld vanuit het Centrum voor Begaafdheidsonderzoek (CBO) van de Radboud Universiteit Nijmegen en heeft in 2013 haar 25-jarig jubileum gevierd. Inmiddels wordt de opleiding georganiseerd door het Radboud CSW. De inhoudelijke inrichting van de opleiding valt onder verantwoordelijkheid van de hoofdopleider: dr. Lianne Hoogeveen. De organisatie en coördinatie van de opleiding zijn in handen van Miran Berger, Katja Habraken en drs. Annemarie Glorie. Zij hebben samen met de hoofdopleider de dagelijkse leiding over de opleiding.

1.5 Opleidingscommissie

De opleidingscommissie adviseert de hoofdopleider gevraagd en ongevraagd over alle zaken met betrekking tot het onderwijs. Ook is het een belangrijk orgaan voor de kwaliteitsbewaking van het onderwijs. In deze commissie hebben de docenten en een afvaardiging van de deelnemers aan de opleiding zitting. In de regel komt de commissie twee keer per jaar bijeen. Cursisten die graag deel willen nemen kunnen dit bij het Radboud Centrum Sociale Wetenschappen kenbaar maken. Voor deelname aan de vergaderingen is vergoeding geregeld.

1.6 Examencommissie

De examencommissie bewaakt de naleving van het examenreglement en beoordeelt jaarlijks de studievoortgang van alle deelnemers aan de opleiding. Ook beoordeelt de examencommissie aan het eind van de opleiding of een deelnemer zijn of haar diploma in ontvangst kan nemen. De examencommissie bestaat uit dezelfde personen als de opleidingscommissie minus de afvaardiging van de deelnemers aan de opleiding.

1.7 Kosten

De opleidingskosten worden jaarlijks door de directie van het Radboud CSW vastgesteld en op de website (www.rcsw.nl) gepubliceerd. Het bedrag dient in vastgestelde betalingstermijnen te worden voldaan. Daarnaast zijn er kosten verbonden aan de benodigde literatuur. Deze komen voor rekening van de deelnemer. Zij bedragen ongeveer €150. De cursuskosten voor de opleiding zijn fiscaal aftrekbaar. (Specificering van de kosten vindt u in de bijlage 'Voorwaarden en kosten'.)

1.8 Website en elektronische leeromgeving

Op de website (www.rcsw.nl) vindt men algemene informatie over de opleidingen, antwoorden op veel gestelde vragen, nieuws en contactinformatie. Via de website kunnen cursisten inloggen op Moodle; de elektronische leeromgeving van het Radboud CSW. Moodle-ECHA (<https://elo.rcsw.nl/>) bevat alle cursusinformatie en veel cursusmateriaal, maar ook specifieke opleidingsinformatie, opleidingseisen, roosters, handleidingen en instructies en richtlijnen. Voor Moodle ontvangen cursisten een wachtwoord. Iedereen die toegang heeft tot het systeem krijgt verschillende rechten. Over het hele systeem ligt een rollen- en rechtenbeleid: afhankelijk van uw rol krijgt u bepaalde gegevens te zien. De cursist heeft toegang tot Moodle tot het moment waarop hij het getuigschrift ontvangt. Cursisten onderhouden in Moodle hun persoonlijke portfolio. Alleen de cursist, de hoofdopleider en medewerkers van het Radboud CSW hebben toegang tot de pagina waarin dit portfolio is opgeslagen. Om de privacy te beschermen blijft de toegang beperkt tot deze kleine groep gebruikers.

1.9 Leslocatie

De lessen en de tentamens vinden plaats bij het Radboud CSW, Toernooiveld 5 te Nijmegen. Voor het Seminar en de Studiemiddagen en geregeld ook voor tentamens wordt een locatie buiten het opleidingsinstituut gereserveerd. Het Seminar vindt plaats in Ravenstein (Conferentiecentrum Soeterbeeck).

1.10 Registratie en accreditatie

CPION

De opleiding is als Registeropleiding geregistreerd bij de Stichting Permanente Educatie Nederland. (CPION). De ECHA-opleiding heeft de volgende beoordeling gekregen van CPION:

De opleiding tot ECHA specialist in Gifted Education sluit nauw aan bij behoeften en ontwikkelingen binnen het werkveld. Er is in het onderwijs een groeiende belangstelling voor het adequaat begeleiden van hoogbegaafden die niet uit zichzelf tot recht komen en/of goede resultaten behalen. De samenwerking tussen onderwijs en individuele begeleiding is zeer waardevol. Ook sterk is de koppeling tussen de wetenschappelijke theorie en de praktijk die wetenschappelijk bekeken wordt door onderzoek, beschrijving en evaluatie.

Registerleraar

De ECHA-opleiding is gevalideerd door Registerleraar. De opleiding kan in registerleraar worden toevoegen aan het persoonlijke profiel. Hiermee laten leraren zien dat zij zich blijven ontwikkelen in hun vak.

NVO-NIP

De opleiding is geaccrediteerd door de beroepsverenigingen voor psychologen (NIP) en orthopedagogen (NVO).

1.11 Radboud CSW-certificaat en ECHA-diploma

Cursisten die alle onderdelen van de opleiding met een voldoende resultaat hebben afgesloten, ontvangen een certificaat van het Radboud CSW. Op grond hiervan kan het ECHA-diploma worden uitgereikt. Dit diploma is een schriftelijk vastgelegd bewijs van de specifieke expertise die de gediplomeerde bezit.

ECHA gediplomeerden

- kunnen zich aansluiten bij de Nederlandse Vereniging van ECHA Specialists in Gifted Education - deze mogelijkheid wordt ook geboden aan cursisten van ECHA-opleiding-. Een groeiend netwerk van collega's die in of ten behoeve van onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen werken.
(<http://www.echanetwerk.nl/>)
- hebben toegang tot de jaarlijkse ECHA- Terugkomdag verzorgd door het Radboud CSW. Naast een aantrekkelijk inhoudelijk programma biedt deze conferentie een gelegenheid om contact met andere ECHA-specialisten te leggen.
- hebben de competenties en het netwerk om samen met andere ECHA-professionals nieuwe producten, zoals bijvoorbeeld leermateriaal, te ontwikkelen.
- beschikken over competenties waarmee nieuwe uitdagingen, taken of functies mogelijk worden, binnen en buiten het onderwijs.

1.12 De school, schoolzorg en adviespraktijk

Hoewel de beroepen en werkplekken van cursisten van de ECHA-opleiding een grote verscheidenheid kennen, is het merendeel van hen werkzaam in een school, de schoolzorg of in een adviespraktijk. Scholen, instellingen en adviespraktijken hebben daarmee een deskundig professional in dienst die bevraagd kan worden op het brede terrein van (hoog)begaafdheid. De ECHA-Specialist Hoogbegaafdheid kan een bijdrage leveren op leerling- of leraar (individueel)-niveau maar ook op team- en directieniveau. Voorbeelden hiervan zijn:

- samen met (collega) leraren inventariseren welke begeleiding op school aanwezig en mogelijk nodig is.
- individuele collega's of schoolteams begeleiden en scholen -coaching en training-.
- een voorziening opzetten voor leerlingen die behoefte hebben aan meer (intellectuele) uitdaging.
- de directie van school of samenwerkingsverband adviseren en informeren ten aanzien van beleid op het terrein van (hoog) begaafdheid.
- de school kan putten uit het uitgebreide netwerk wat de ECHA-specialist tijdens en na de opleiding opbouwt. (Onder meer via de Vereniging ECHA Nederland (<http://www.echanetwerk.nl/>). Dit netwerk van deskundigen voorziet in ruime mate in de nodige kennis maar biedt ook inzage in de "best practices" op andere scholen en instellingen.
- de ECHA-specialist is bij uitstek degene die het beleid en de aanpak van school op het gebied van hoogbegaafdheid kan presenteren aan bijvoorbeeld ouders. Ook kan hij of zij ouders individueel of op een ouderavond inhoudelijk informeren –en adviseren- over (hoog)begaafdheid.

2 Opzet van de opleiding

De ECHA-opleiding omvat tenminste 750 uren. De opleiding bestaat uit vier modules en drie studiedagen. De studieduur is twee tot maximaal vier jaar. De ECHA-opleiding is zo opgezet dat cursisten in de eerste module kennis krijgen van de belangrijkste (inter-)nationale theorievorming op het gebied van hoogbegaafdheid, waarna in de volgende opleidingsonderdelen (praktijkmodule, meerdaags seminar, studiemiddagen en scriptie) de relatie wordt gelegd met de dagelijkse praktijk. Voor de contacturen bestaat een strikte aanwezigheidsplicht en er wordt intensieve voorbereiding verwacht in de vorm van literatuurstudie en (praktijk)opdrachten. De opleiding is als volgt opgebouwd:

Modules en verplichte studie-onderdelen	Aantal bijeenkomsten	Aantal contacturen	Aantal uren literatuur-studie en opdrachten
Theoretische Inleiding	3 (+ tentamen)	15	125
Praktijkmodule; verrijking (keuzemodule)	4	16	63
<i>Praktijkmodule; begeleiding (keuzemodule)</i>	5	19	60
Praktijkmodule; relevante settings	-	-	36
Studiemiddag	3	12	8
Seminar	2 dagen	16	20
Scriptie bijeenkomsten	3	11	420
Individuele begeleiding		Maximaal 10	
Totaal		80 (83)	672 (669)

2.1 Module 1: Theoretische Inleiding

In deze module wordt kennis gemaakt met de voornaamste (inter)nationale ontwikkelingen op het gebied van:

- concepten van intelligentie en hoogbegaafdheid;
- het signaleren van leerlingen met hoogbegaafde capaciteiten;
- begeleiding en onderwijs voor leerlingen met hoogbegaafde capaciteiten;
- speciale onderwerpen als onderpresteren, groepsprocessen in de klas, behoeften van specifieke groepen zoals allochtone leerlingen.

Literatuur

Davis, G.A., Rimm, S.B. & Del Siegle (2013). Education of the Gifted and Talented. Harlow: Pearson Education Limited. (aan te schaffen)

Naast dit boek wordt gebruik gemaakt van recente nationale en internationale artikelen. (zie Moodle)

Bijeenkomsten

De module bestaat uit 3 interactieve bijeenkomsten van 4 uur. De bijeenkomsten zijn gespreid geroosterd over een periode van 3 tot 4 maanden. De cursus wordt driemaal per jaar aangeboden; éénmaal in het voorjaar en tweemaal in het najaar. (Het ECHA jaarrooster staat op Moodle.)

Cursisten maken na iedere bijeenkomst een korte opdracht, waarin de theorie gekoppeld wordt aan de praktijk. Daarnaast bereiden cursisten zich op elke bijeenkomst voor door het lezen van literatuur en het inleveren van vragen en een stelling naar aanleiding van de literatuur. Deze opdracht dient voorafgaand aan de volgende les te zijn ingeleverd. Aanwezigheid bij alle bijeenkomsten is verplicht. Alle schriftelijke opdrachten dienen te zijn ingeleverd en goedgekeurd om toegang te krijgen tot het tentamen.

Toetsing

- opdrachten naar aanleiding van de bijeenkomsten
- een schriftelijk tentamen over de behandelde stof

De module Theoretische Inleiding dient op alle onderdelen voldoende te zijn afgesloten, voordat de cursist toegang heeft tot de andere modules van de opleiding.

De cursist heeft recht op deelname aan het tentamen en (indien nodig) aan het hertentamen¹.

Theoretische inleiding 4 maanden		
Tijdsinvestering cursist	Bijeenkomsten (3 x 4 uur)	12 uur
	Zelfstudie (opdrachten/ lezen handboek en artikel/ voorbereiding tentamen)	125 uur
	Tentamen	3 uur
	<i>Eventueel hertentamen</i>	3 uur
	Totaal	140 uur (145 uur)

2.2 Module 2: Praktijkmodule

In deze module leert de cursist de verbinding te leggen tussen de theorie -van module 1- en de dagelijkse praktijk. Er wordt aandacht besteed aan de theoretische onderbouwing van de activiteiten en interventies in school, adviespraktijk of begeleiding. Het is de bedoeling dat cursisten kunnen laten zien, dat zij de verbinding kunnen leggen tussen de praktijk en de theorieën. Zowel bij de beschrijving van de geobserveerde situatie als bij de evaluatie ervan is de cursist in staat om aan te geven bij welke wetenschappelijke stroming de betreffende activiteit aansluit, wat de meerwaarde daarvan is en welke punten eventueel meer aandacht verdienen.

---

¹ Indien een cursist een tweede herkansing nodig heeft, zijn er extra kosten aan verbonden (zie hoofdstuk 3).

Deze praktijkmodule bestaat uit de volgende onderdelen:

A. De cursist maakt een keuze uit tenminste één van de volgende drie mogelijkheden:

- de verrijkingsmodule
- de begeleidingsmodule
- een stage binnen een door het Radboud CSW goedgekeurde organisatie

B. Het bezoeken van drie relevante settings en het beschrijven hiervan

In de bijlagen staan diverse richtlijnen voor deze onderdelen.

Voor de praktijkmodule dient de cursist een aantal verslagen te schrijven. Daarbij hoort een gedegen en zorgvuldige verslaglegging. Alle verslagen dienen te voldoen aan de APA-literatuurnormen. (American Psychological Association (APA) (2009). Publication manual of the American Psychological Association (6th ed.). Washington, D.C.: Author.)

Voorkennis

Cursisten moeten alle onderdelen van de Theoretische Inleiding hebben behaald om te worden toegelaten tot de praktijkmodule. Deze voorwaarde geldt ook voor het indienen van verslagen van relevante settings.

2.2.1 De Verrijkingsmodule

In deze module staat de praktijk centraal. Zo wordt bijvoorbeeld gewerkt met spellen en een Vooruitwerklab-les om de toepasbaarheid te leren ervaren. Ook worden discussies gevoerd over de toepasbaarheid van de gelezen literatuur of behandelde onderwerpen. De praktijk wordt onderbouwd met theoretische inzichten.

In deze module komen de volgende vragen aan bod:

- Wat weten we over leren? Denken en leren hoogbegaafde leerlingen 'sneller', of 'anders'? Of allebei?
- Welke leerlingen hebben baat bij een verrijkingstraject? Hoe signaleer je die? Welke doelen stel je?
- Hoe zet je een gedegen curriculum op voor verrijking? Hoe beoordeel je bestaande (verrijkings-) materialen, en hoe kun je ze inzetten voor je leertraject? Hoe ontwikkel je lessen op maat voor een specifieke leerbehoefte?
- Wat zijn mogelijke problemen voor leerlingen in een verrijkingstraject?
- Welke docentcompetenties zijn nodig? Hoe zorg je voor overdracht naar collega's en ouders?
- Hoe zet je verslaglegging in voor de begeleiding van het kind ná het verrijkingstraject? Hoe zorg je voor 'transfer'?

Literatuur

Deels wordt teruggegrepen op de literatuur van de theoretische Inleiding en deels wordt nieuwe literatuur aangeboden.

Bijeenkomsten

De module bestaat uit 4 interactieve bijeenkomsten van 4 uur. Deze zijn gespreid geroosterd over een periode van 4 tot 5 maanden. De cursus wordt twee maal per jaar aangeboden; éénmaal in het voorjaar en éénmaal in het najaar. (Het ECHA jaarrooster staat op Moodle.)

Opdrachten en toetsing

Cursisten maken gedurende de module na iedere bijeenkomst een schriftelijke opdracht, waarin ze de link leggen tussen de behandelde stof en hun eigen dagelijkse praktijk. Deze opdrachten zijn kort en krachtig (maximaal 1 A4 per opdracht). De opdracht wordt breed geformuleerd, zodat de cursist zelf de ruimte heeft om deze toe te spitsen op zijn/ haar doelgroep (PO, VO, begeleiding). De opdrachten dienen telkens vóór de volgende bijeenkomst ingeleverd te worden. De cursist ontvangt feedback van de docent.

Voor de laatste bijeenkomst maakt iedere cursist een poster. Hiervoor kiest iedere cursist binnen het brede onderwerp 'Verrijking' (i.c.m de eigen leerpunten) een thema voor zijn/ haar eindpresentatie tijdens de laatste bijeenkomst. De eindpresentaties worden gegeven in de vorm van een korte uitleg bij de gemaakte poster, waarbij de cursist in 2-3 minuten de kern van het gekozen thema weergeeft, met als doel medecursisten te informeren, overtuigen, activeren en/of prikkelen.

Naar aanleiding van de leerpunten die de cursist voorafgaand aan de module formuleert en bij de docent inlevert, wordt een **reflectieverslag** geschreven. Het is hierbij de bedoeling dat het leerproces van de cursist tijdens de duur van de module wordt weergegeven. Cursisten leren wat relevant is om vast te leggen. Er kan gedacht worden aan de literatuur die gelezen wordt, informatie uit de bijeenkomsten, opdrachten die gemaakt zijn, gesprekken die gevoerd zijn met mede-cursisten of relevante settings die zijn bezocht.

Het reflectieverslag en de posterpresentatie dienen elk met een voldoende beoordeeld te zijn om de cursus met goed gevolg af te sluiten.

De verrijkingsmodule is een hands-on module, waarbij net als in alle modules het *eigen* leren van de cursist wordt aangesproken. Deelname aan de bijeenkomsten is verplicht.

Verrijkingsmodule 4 maanden		
Tijdsinvestering cursist	Bijeenkomsten	16 uur
	Vorbereiden bijeenkomsten/ literatuur lezen	24 uur
	Opdrachten	16 (+3) uur
	Presentatie	20 uur
	Totaal	79 uur
Maximum aantal deelnemers	18 per groep	

2.2.2 De Begeleidingsmodule

Tijdens deze module staan verscheidene manieren van begeleiding van (hoog)begaafde leerlingen centraal: cognitieve gedragstherapie (individuele begeleiding), strategietraining (individueel en klassikaal) en dynamic assessment (klassikaal). In ieder onderdeel kijken we naar de afstemming van de betreffende methode op de behoefte van de leerling.

Cognitieve gedragstraining

In dit trainingsonderdeel wordt kort ingegaan op de achtergrond van de cognitieve gedragstherapie en het waarom van de titel gedragstraining. Daarnaast wordt duidelijk hoe een training opgezet kan worden waarbij aandacht is voor het stellen van doelen en de techniek van het G-schema waar de begeleider (leerkracht, intern begeleider of remedial teacher) van een kind gebruik van kan maken in een één op één setting of een groepje leerlingen. De meer ervaren ECHA-cursisten op dit gebied maken daar waar mogelijk een Conceptualisatie Diagram. Daarnaast worden technieken besproken die kunnen worden aangewend om een verandering in het denkproces in te zetten waarbij een niet helpende gedachte omgezet wordt in een helpende gedachte, om daarmee een gewenste gedragsverandering te bewerkstelligen.

Het oefenen van trainingsvaardigheden in de eigen setting staat centraal. Daarom is de mogelijkheid tot het filmen van trainingssessies wenselijk. Iedere deelnemer neemt eigen casuïstiek mee en wisselt werkervaringen uit.

Strategietraining

De achtergrond, de doelen en de opzet van de strategietraining, zoals deze gegeven kan worden door een begeleider (leerkracht, intern begeleider of remedial teacher) van een kind, worden belicht. Er wordt op zoek gegaan naar strategieën voor/van leerlingen (kinderen en jeugdigen) op velerlei vlak. De training is inzetbaar in één-op-één situaties, maar ook in groepen, waarbij het leerproces van de leerling(en) centraal blijft staan. Concrete vraag die wordt beantwoord: Hoe zorg je voor leer-momenten (zogenaamde 'wringmomenten') in een opdracht, waardoor de leerling nieuwe strategieën, op velerlei vlak, leert herkennen bij zichzelf (en anderen) en deze bewust(er) gaat inzetten?

Dynamic assessment

Het gedeelte 'Dynamic Assessment' bestaat uit vier onderdelen:

1. Mindset en zelfkennis
2. Kennis van de eigen leer- en denkstijlen
3. Differentiatie in de klas: opdrachten zonder plafond die uitdagend zijn voor alle leerlingen, en dynamic assessment: waarom en hoe
4. Docentcompetenties voor optimaal maatwerk

Opdrachten en toetsing

Cursisten bestuderen en verwerken de literatuur door per onderdeel drie conclusies/stellingen/vragen te formuleren. Deze maken onderdeel uit van de eerstvolgende bijeenkomsten. Hiernaast voeren de cursisten voor elk onderdeel een schriftelijke tussenopdracht uit. De opdrachten zijn maximaal 1 A4. Cursisten dienen de opdrachten in te leveren op de aangegeven data om de module met een voldoende te kunnen afsluiten. Zij ontvangen feedback van docenten op de opdrachten.

De begeleidingsmodule is een 'hands-on' module, waarbij cursisten naast de leerdoelen van de cursus ook op eigen leerdoelen worden aangesproken. Als afsluitend onderdeel kiest iedere cursist een eigen onderwerp - waarin begeleiding wordt gecombineerd met eigen leerpunten - om verder uit te werken (verdiepen) voor zijn/ haar eindpresentatie tijdens de laatste bijeenkomst van de cursus. De presentaties worden gegeven in de vorm van een korte uitleg bij een gemaakte poster, waarbij de cursist in 2 tot 3 minuten de kern van onderwerp weergeeft, met als doel medecursisten te informeren, overtuigen, activeren en/of prikkelen.

Naar aanleiding van de leerpunten die cursisten voorafgaand aan de module formuleren en inleveren, wordt een reflectieverslag geschreven. De cursist geeft hierin het eigen leerproces weer. Cursisten leren wat relevant is om vast te leggen. Er kan gedacht worden aan de literatuur die gelezen wordt, informatie uit de bijeenkomsten, opdrachten die gemaakt zijn, gesprekken die gevoerd zijn met medecursisten of relevante settings die zijn bezocht.

De conclusies en stellingen moeten ingeleverd zijn en de beoordeling voor het reflectieverslag en de posterpresentatie dienen elk voldoende zijn om de begeleidingscursus met goed gevolg af te sluiten. Alle tussenopdrachten dienen bij de laatste bijeenkomst te zijn ingeleverd.

Deelname aan de bijeenkomsten is verplicht.

Literatuur

Deels wordt teruggegrepen op de literatuur van de theoretische Inleiding en deels wordt nieuwe literatuur aangeboden.

Bijeenkomsten

De module bestaat uit 5 interactieve bijeenkomsten van 4 uur. Deze zijn gespreid geroosterd over een periode van 4 tot 5 maanden. De cursus wordt driemaal per jaar aangeboden; tweemaal in het voorjaar en éénmaal in het najaar. (Het ECHA jaarrooster staat op Moodle.)

Begeleidingsmodule 4 maanden		
Tijdsinvestering cursist	Bijeenkomsten	19 uur
	Vorbereiden bijeenkomsten literatuurstudie	24 uur
	Opdrachten	16 uur
	Presentatie	20 uur
	Totaal	79 uur
Maximum aantal deelnemers	18 per groep	

2.2.3 De stage

De bedoeling van een stage is dat cursisten de kennis die zij hebben verworven in de Theoretische Inleiding toe passen in de praktijk. Dit gebeurt onder begeleiding van een afgestudeerd ECHA-specialist op de stageplaats én een docent van het Radboud CSW.

De **leerdoelen** zijn:

- Ervaring opdoen op een plaats waar gewerkt wordt met of voor hoogbegaafde leerlingen.
- Leren om de opgedane theoretische kennis toe te passen in de praktijk.
- Het evalueren van activiteiten ten behoeve van hoogbegaafden op basis van een gedegen theoretische onderbouwing.
- Competentieverruiming op het gebied van onderwijs/ begeleiding van hoogbegaafden.

De inhoud van de stage zal afhankelijk zijn van de instelling waar deze plaatsvindt. Cursisten maken voor de start van de stage op basis van een format een inhoudelijk voorstel dat goedgekeurd dient te worden door de hoofdopleider van de ECHA-opleiding. De stage wordt afgesloten met een stageverslag. De stage dient binnen één jaar na goedkeuring van het stagevoorstel te zijn afgerond.

Voorbeelden van stages zijn: het begeleiden van een verrijkingsklas, het opzetten van hoogbegaafdenbeleid op school, het intensief begeleiden van leerlingen met hoogbegaafdenproblematiek. In de bijlagen vindt u de richtlijnen die gelden voor een stage en de eisen die gesteld worden aan de stagebegeleider van instelling/school.

Stage		
Duur stage(verslag)	Maximaal één jaar na goedkeuring stage voorstel	
Tijdsinvestering cursist	Stage	200 uur
	Schrijven stage voorstel	4 uur
	Schrijven stageverslag	40 uur
	Totaal	244 uur
Aanmelden	De cursist vraagt het format van het stagevoorstel op en levert een stage voorstel (zie hfd 2) in.	m.berger@ru.nl

2.2.4 Relevante settings

De cursist bezoekt drie instellingen waar met hoogbegaafden gewerkt wordt ('relevante settings'). Het bezoek kan bijvoorbeeld bestaan uit deelname aan een (inter)nationale conferentie, een bezoek aan een school (plusklas) of instelling waar met/voor hoogbegaafden wordt gewerkt. Bezoek van of werkzaamheden voor de eigen werkplek gelden niet als relevante setting. Evenmin kan de Module Seminar van de ECHA-opleiding als relevante setting worden ingezet voor dit onderdeel. De bezoeken kunnen worden afgelegd met meer cursisten. Deelnemers dienen echter altijd individueel een verslag te schrijven.

In de verslaglegging (zie ook de richtlijnen in de bijlagen) dient een koppeling gemaakt te worden naar relevante literatuur en hanteert de cursist de literatuurverwijzingen volgens APA normen. (American Psychological Association (APA) (2009). Publication manual of the American Psychological Association (6th ed.). Washington, D.C.: Author.) Een verslag van een relevante setting bestaat uit maximaal 1000 woorden, Arial 10, regelafstand 1 ½. Verslagen die dit maximum overschrijden worden niet ter beoordeling geaccepteerd. (Schrijven is schrappen!)

Om te kunnen starten met de scriptiemodule, dient tenminste één verslag van een relevante setting te zijn goedgekeurd. Door het schrijven van de verslagen van de relevante settings (met de APA-normen en literatuurverwijzingen) maakt de cursist kennis met de eisen die de opleiding stelt aan verslaglegging en dus ook aan de scriptie. Het schrijven van de verslagen en de feedback die de cursist krijgt van een beoordelaar, leggen een basis voor het schrijven van de scriptie. Als de kwaliteit van het eerste verslag bij herhaling onvoldoende blijkt te zijn (beoordeling door een docent van de opleiding) kan de hoofdopleider de cursist adviseren de opleiding niet af te ronden.

Relevante settings		
Tijdsinvestering cursist	Bezoek 3 relevante settings	24 uur
	Schrijven verslagen (3x4uur)	12 uur
	Totaal	36 uur
Verslagen worden gemaild naar:	m.berger@ru.nl	

2.3 Seminar

Tijdens het Seminar maken cursisten kennis met vertegenwoordigers van het (inter)nationale kader van specialisten op het gebied van hoogbegaafdheid. Het seminar draagt bij tot een intensieve kennismaking met medecursisten en het opbouwen van een nationaal netwerk.

Leslocatie

Tijdens het seminar verblijven cursisten in vergader- en conferentiecentrum Soeterbeeck in Ravenstein, waar zij ook overnachten. Ervaringen over deze locatie zijn positief; de omgeving, de rust, de catering, de klantvriendelijkheid en de slaapgelegenheden zijn, naast een goed programma, ingrediënten voor een geslaagd seminar.

Programma

De invulling van het programma's voor de seminars is wisselend. Om een beeld te krijgen van wat men kan verwachten, volgt hier een overzicht van sprekers/ programmaonderdelen uit eerdere seminars.

Marcel Veenman	Universiteit van Leiden	Metacognitie bij hoogbegaafde leerlingen
Harrie van Steen	Stedelijk Gymnasium Nijmegen	Verbreding
Dick van Hennik	Voorzitter Vereniging Begaafdheidsprofielscholen (BPS)	Wat kenmerkt een begaafdheidsprofielschool?
Desirée Houkema	Senior leerplanontwikkelaar Informatiepunt onderwijs en hoogbegaafdheid (SLO)	Talent stimuleren; actuele ontwikkelingen van het Informatiepunt Onderwijs & Talentontwikkeling
Marieke van der Zee	Buro Mare	Opvoeden van hoogbegaafde kinderen
Jan van Os	Stedelijk Gymnasium Schiedam	Metacognitieve vaardigheden / onderzoekend leren
Mariken Althuisen	2WICKED	Probleemgestuurd en oplossingsgericht leren
Mia Frumau	Groepstraining Gave Peers; samen leren omgaan met begaafdheid	Psychologenpraktijk Frumau
Albert Kaput	Hoog getalenteerde drop-outs: kansen en belemmeringen	Feniks talent
Janneke Berendsen-Hulshof	Van signaleren naar interveniëren	Christelijk College Schaersvoorde
Frank Stienissen	Talent zoekt talent. Laat je stem horen.	Hoofdredacteur tijdschrift Talent

Jaarlijks wordt er in het voor- en najaar een tweedaagse seminar ingeroosterd.

Seminar		
Tijdsinvestering cursist	Cursisten nemen deel aan één seminar naar keuze.	16 uur
	Opdrachten	20 uur
	Totaal	32 uur
Maximum aantal deelnemers	20 per seminar	
Aanmelden en inleveren opdracht	m.berger@ru.nl	

2.4 Scriptiemodule

In de scriptiemodule voert de cursist onder begeleiding van een docent en eventueel in samenwerking met medestudenten een empirisch of theoretisch onderzoek uit en schrijft daarover een scriptie. Deze scriptie dient nuttig en relevant te zijn voor het veld van onderwijzers/leraren, wetenschappers, hulpverleners en/of overheidsinstellingen en gerelateerd te zijn aan het onderwerp hoogbegaafdheid.

Empirisch of theoretisch onderzoek

Het verschil tussen een empirisch en theoretische scriptie berust op de vindplaats van de data waarmee de vraagstellingen beantwoord worden. De dataverzameling van het empirische onderzoek vindt plaats in de praktijk. Dit houdt in dat gegevens verzameld worden bij personen, scholen, instellingen en dergelijke om hypothesen te gaan toetsen. Het theoretische onderzoek behelst een literatuurstudie inclusief een kritische reflectie daarop.

Leerdoelen

Op basis van deze empirische of theoretische scriptie worden de volgende leerdoelen getoetst:

De cursist is in staat om:

1. Op basis van literatuur een relevante vraagstelling te formuleren
2. Een onderzoek op te zetten en uit te voeren ter beantwoording van de vraagstelling.
3. Op betrouwbare en inzichtelijke wijze gegevens te analyseren.
4. Op basis van de uitkomsten een conclusie te formuleren en hierop te reflecteren.
5. Wetenschappelijk verantwoord te rapporteren over het onderzoek.

Bijeenkomsten en voorwaarden

De scriptiemodule bestaat naast individuele begeleiding uit een startbijeenkomst en twee voortgangsbijeenkomsten. De startbijeenkomst is verplicht. De studietijd voor de scriptiemodule is (maximaal) één jaar. Om te kunnen starten met de scriptiemodule, dient tenminste één verslag van

een relevante setting te zijn goedgekeurd. Als de kwaliteit van het verslag niet voldoet aan de eisen, kan een cursist niet starten met een scriptie.

De kosten voor de individuele begeleiding zijn bij het cursusgeld inbegrepen. Hiermee heeft de cursist recht op een maximaal aantal begeleidingsuren die gespreid over maximaal één jaar kunnen worden ingezet. Indien er onverhoopt meer begeleidingsuren of een langere periode van begeleiding nodig is, dienen de extra kosten te worden voldaan. (Zie bijlage 'Kosten en voorwaarden')

Eigen onderwerp of jaarthema

Binnen de scriptiemodule kiezen cursisten een eigen thema of onderwerp. Zij schrijven individueel een scriptie of wetenschappelijk artikel. Het is ook mogelijk om deel te nemen aan een jaarthema; een aantal cursisten diept gezamenlijk eenzelfde thema of onderwerp uit.

2.4.1 Jaarthema

Meedoen aan een jaarthema: wat betekent dat?

De onderwerpen van de jaarthema's zijn gerelateerd aan lopend onderzoek van de Faculteit Sociale Wetenschappen van de Radboud Universiteit. Dat maakt het uitdagend en geeft cursisten de kans deel uit te maken van groter en soms internationaal onderzoek. Dat vraagt ook wat van de deelnemers; cursisten zijn van elkaar afhankelijk in de voortgang, en ook de onderzoekers van het overkoepelende onderzoek verwachten input qua data en bevindingen. Voor deze thema's nodigt het Radboud CSW cursisten uit die dit als een uitdaging zien en bereid en in staat zijn er helemaal in te duiken en hun eigen grenzen in het doen van onderzoek op te zoeken en te verleggen.

De jaarthema's worden jaarlijks voor half mei door de opleiding bekend gemaakt. Cursisten die zich hiervoor opgeven werken gedurende een jaar (lopende van september tot september) naar een eindresultaat toe onder begeleiding van een docent die tijdens een aantal bijeenkomsten overlegt met de cursisten over de voortgang. Bij onvoldoende aanmeldingen voor een jaarthema komt dit thema te vervallen, een individuele scriptie is dan mogelijk.

Het is mogelijk dat jaarthema's worden aangeboden op andere momenten, indien er lopende onderzoeken zijn binnen de Radboud Universiteit die interessant zijn voor ECHA-cursisten.

Voorbeelden van eerder gestarte jaarthema's: handelingsverlegenheid PO en VO, het signaleren en begeleiden van hoogbegaafde leerlingen, het jonge (begaafde) kind, onderzoekend leren, kindertekeningen, CBO-groepsscreening, ADHD en hoogbegaafdheid en mindset.

Tijdens de eerste bijeenkomst wordt er gekeken naar een taakverdeling en wordt van iedereen verwacht met voorstellen te komen over de aanpak van het thema. Cursisten stellen samen vast hoe het onderzoek dat jaar concreet uitgevoerd gaat worden. Tijdens de tweemaandelijks overleggen

vinden plaats met een (externe) begeleider. Tussendoor kunnen cursisten op eigen initiatief overleggen. Belangrijke informatie: cursisten werken zelfstandig aan het jaarthema. De begeleider is niet sturend aanwezig maar in een adviserende en coachende rol.

Jaarthema	
Start september	
Bekendmaking jaarthema's	Medio mei
Inschrijven jaarthema's	Tot uiterlijk augustus via Moodle
Data bijeenkomsten jaarthemagroep	Eerste bijeenkomst september. Data worden bekend gemaakt in het jaarrooster op Moodle.

2.4.2 Individuele scriptie

Er zijn drie startmomenten per studiejaar ingeroosterd waarop een cursist kan beginnen met het schrijven zijn/haar scriptie. Gedurende één jaar werkt de cursist onder begeleiding van een scriptiebegeleider aan de scriptie. Het is ook mogelijk om samen met een andere cursist een scriptie te schrijven.

- De cursist levert, aan de hand van het format, zijn/ haar scriptievoorstel in (zie richtlijnen in de bijlage). Cursisten wordt geadviseerd om voorafgaand aan de startbijeenkomst een begin te maken met het voorstel.
- Cursisten kunnen op drie momenten per jaar een scriptievoorstel inleveren: in september, januari of in mei. Data staan in het overzicht op de volgende pagina.
- Na de sluitingsdatum worden de voorstellen beoordeeld door de docenten van de opleiding. Indien nodig wordt de cursist gevraagd het voorstel nader toe te lichten en aan te passen. De cursist dient dan binnen één week een aangepast voorstel in te leveren.
- Ongeveer drie weken na de sluitingsdatum vindt er een overleg plaats tussen scriptiebegeleiders. Zij ontvangen voorafgaand aan dit overleg de scriptievoorstellen ter voorbereiding.
- Tijdens het overleg worden de voorstellen verdeeld.
- Na dit overleg krijgen de cursisten een mail waarin wordt aangegeven wie hun begeleider wordt. De cursist ontvangt het mailadres van de begeleider om zelf contact te leggen.
- Vanaf dat moment hebben cursisten één jaar de tijd om de goedgekeurde scriptie in te leveren.
- De cursist zorgt zelf voor een planning en maakt hierover concrete afspraken met de begeleider. Geadviseerd wordt nadrukkelijk om een strakke planning te maken.
- In deze planning wordt opgenomen dat de definitieve versie van de scriptie twee maanden voor de deadline wordt ingeleverd bij de eerste beoordelaar (scriptiebegeleider). Nadat deze de scriptie heeft goedgekeurd gaat de scriptie naar de tweede beoordelaar. Deze heeft drie weken de tijd om de scriptie te beoordelen.

- De tweede beoordelaar geeft feedback aan de eerste beoordelaar die deze bespreekt met de cursist.
- Eventueel wordt de scriptie nog aangepast.
- Iedere cursist die een individuele scriptie schrijft heeft recht op 10 uur scriptiebegeleiding. Indien een begeleider aangeeft dat een cursist meer dan 10 uur begeleiding nodig heeft, wordt de cursist hierover geïnformeerd. Voor extra begeleidingsuren worden kosten in rekening gebracht bij de cursist. Zie hiervoor de bijlage 'Kosten en voorwaarden'.

Vanaf het moment dat een cursist zijn/ haar scriptievoorstel heeft ingeleverd, neemt de cursist deel aan een scriptieronde. Een ronde omvat 12 maanden (1 jaar). Hierbinnen neemt de cursist deel aan twee voortgangsbijeenkomsten. Eén jaar nadat scriptievoorstellen zijn geaccepteerd en de scriptiemodule start is er een gelegenheid om het diploma in ontvangst te nemen. Doorgaans vinden de diploma-uitreikingen plaats na afloop van een studiemiddag of terugkombijeenkomst.

Een cursist kan deelnemen aan een startbijeenkomst en besluiten om in een latere scriptieronde het scriptievoorstel in te dienen en daadwerkelijk te starten met de scriptie.

2.5 Studiemiddagen

Alle cursisten presenteren (de voorgang van) hun scriptieonderzoek tijdens één van de studiemiddagen. Medecursisten krijgen zicht op en kennis van een diversiteit aan vraagstukken op het gebied van hoogbegaafdheid. Zij worden uitgedaagd medecursisten te bevragen. De middagen dragen bij aan het verwerven van een netwerk en het verwerven van presentatievaardigheid. De presentaties kunnen gaan over vragen waar cursisten tijdens hun onderzoek mee worden geconfronteerd of over het onderzoeksproces maar ook over de onderzoeksresultaten. Cursisten hoeven dus niet te wachten met het geven van een presentatie totdat hun onderzoek is afgerond. Cursisten sluiten hun presentatie af met een stelling waarna er ruimte is voor discussie. De cursist kiest hierbij zelf een –interactieve- werkvorm uit. Zie ook de bijlagen voor richtlijnen over presenteren.

Het is ook mogelijk dat een cursist wordt gevraagd te presenteren over een interessant bezoek aan en relevante setting. Dit gebeurt op uitnodiging van de opleiding.

De studiemiddagen worden afgesloten met de uitreiking van getuigschriften aan cursisten die de opleiding hebben afgerond. Voor deze diploma-uitreiking worden familie en/of vrienden uitgenodigd om aanwezig te zijn (maximaal 3 per cursist).

Minimale verplichting

Cursisten nemen gedurende hun opleiding minimaal drie keer deel aan een studiemiddag. Zij kunnen zelf kiezen op welk moment zij aan een ingeroosterde studiemiddag deelnemen en zij mogen aan meer dan drie studiemiddagen deelnemen. De studiemiddagen sluiten een scriptieronde af waardoor

het voor de cursisten mogelijk is om hun laatste studiemiddag te laten samenvallen met hun eigen diploma-uitreiking.

Aanmelden

Cursisten die de Theoretische Inleiding behaald hebben kunnen deelnemen aan de studiemiddagen. Cursisten kunnen zich gedurende het hele jaar opgeven voor het geven van een presentatie tot vier weken voorafgaande aan een studiemiddag.

Cursisten kunnen zich gedurende het hele jaar opgeven voor deelname aan studiemiddagen. Vier weken voorafgaand aan een studiemiddag is het programma bekend en drie weken voorafgaande aan een studiemiddag sluit de inschrijving. Op basis van de dan aangemelde cursisten worden ruimtes gereserveerd en is inschrijving niet meer mogelijk.

Alternatief programma

Het is mogelijk dat er onvoldoende cursisten aanmelden om op ingeplande studiemiddag een presentatie te geven. In dat geval vult de opleiding het programma anders in. Naast presentaties van cursisten zullen er bijvoorbeeld stellingen worden besproken in kleine groepjes. Cursisten die zich hebben opgegeven worden verzocht om een stelling of thema in te brengen. Van de deelnemers wordt een actieve bijdrage gevraagd.

Studiemiddagen		
	Van 13.00 tot 17.00 uur	Studiebelasting
Data bijeenkomsten studiejaar 2017-2018. (Keuze voor minimaal drie data studiemiddagen.)	09-06-2017 13-10-2017 09-02-2018 15-06-2018	12 uur
Opdracht (voorbereiden presentatie en discussie)	-	6 uur
Tijdsinvestering cursist		18 uur
Aanmelden deelname Aanmelden presentatie	Is mogelijk gedurende het gehele jaar tot uiterlijk drie respectievelijk vier weken voorafgaand aan een studiemiddag	m.berger@ru.nl

3 Terugkomdag en ECHA-Netwerk

3.1 Terugkomdag

Elke eerste woensdag in november vindt de jaarlijkse Terugkomdag plaats voor ECHA-gediplomeerden. De cursisten die in het najaar hun diploma behalen, kunnen (tegen een gereduceerd

tarief) deelnemen aan de Terugkomdag en hier hun diploma uitgereikt krijgen aan het eind van de dag. De terugkomdag is alleen toegankelijk voor gediplomeerden. Bij de diploma-uitreiking zijn familie of vrienden van harte welkom (ook weer maximaal 3 per cursist). Na het behalen van het diploma zijn gediplomeerden verplicht tweemaal in de vijf jaar deel te nemen aan de Terugkomdag om hun titel 'ECHA-Specialist in Gifted Education' te behouden. Deelname aan een internationale ECHA conferentie kan deelname aan de terugkomdag vervangen.

3.2 ECHA Netwerk

ECHA afgestudeerden (en cursisten van ECHA-opleiding) kunnen zich aansluiten bij de Vereniging ECHA Nederland, een landelijke vereniging van specialisten op het gebied van advisering, begeleiding en coaching van (hoog)begaafde leerlingen, hun ouders en scholen én (hoog)begaafde volwassenen. (<http://www.echanetwerk.nl/>)

Bijlage: Voorwaarden en kosten ECHA-opleiding

Duur van de opleiding

De opleidingsduur is twee jaar bij een studielast van 6 tot 8 uren per week en 43 effectieve studieweken per jaar. De studielast kan gespreid worden over maximaal vier jaar. De vier modules dienen binnen vier jaar na start van de theoretische inleiding te zijn afgerond met een positief resultaat om voor het diploma in aanmerking te komen.

Kosten opleiding

De kosten voor de ECHA-opleiding bedragen €6.600. Door het ondertekenen van het inschrijfformulier verbindt de cursist zich aan de betalingsregeling. Deze luidt dat de cursist verantwoordelijk is voor betaling van het volledige bedrag van de opleidingskosten. Kosteloos annuleren kan tot vier weken voor aanvang van de opleiding. Annulering binnen vier weken voorafgaand aan de start van de opleiding betekent dat de cursist een factuur ter hoogte van de eerste termijn (€ 3.300) dient te voldoen.

Extra kosten

Het Radboud CSW kan extra kosten in rekening brengen voor:

- extra tentamen gelegenheid voor de theoretische inleiding (module 1). Voor deze module geldt dat de cursist recht heeft op een tentamen en (indien nodig) een hertentamen. Indien een cursist een tweede hertentamen nodig heeft, volgt een individuele opdracht. Hiervoor wordt € 250 in rekening gebracht,
- extra begeleiding tijdens het schrijven van verslagen/ het artikel,
- een nieuw stage- of scriptievoorstel nadat eerder een scriptievoorstel is goedgekeurd,
- een voortgangs- adviesgesprek op aanvraag van een cursist,
- opdrachten die na een deadline worden ingeleverd.

Cursisten dienen zich individueel in te schrijven voor een uitvoering van de praktijkmodules (verrijkingsmodule of begeleidingsmodule). De cursist verbindt zich hiermee aan de betreffende cursus van de module. Indien een cursist onverhoopt met deze cursus stopt, is het mogelijk om voor een volgende uitvoering van de module in te schrijven. Hieraan zijn echter extra kosten verbonden. Het modulebedrag van €1.650 dient in dat geval te worden voldaan.

Het Radboud CSW hanteert een uurtarief van € 120 (in 2016, jaarlijkse verhoging wordt toegepast).

Aantal deelnemers

De ECHA-opleiding start met groepen van maximaal 18 cursisten. Bij de verrijkings- en begeleidingsmodule, als ook bij de seminars, geldt ook een maximum aantal deelnemers. Inschrijving voor deze modules vindt plaats op basis van volgorde van binnenkomst van de aanmeldingen. Het principe vol=vol is hierbij van toepassing.

Afwezigheidsregeling

Aanwezigheid is tijdens lesbijeenkomsten verplicht. De cursist die een bijeenkomst mist bij de theoretische inleiding, verrijkings- of begeleidingsmodule, of bij de start - en voortgangsbijeenkomsten van de scriptie, dient dit door te geven bij de docent en bij het secretariaat met opgave van reden. Indien er sprake is van een gegronde reden, krijgt de cursist een vervangende opdracht, eventueel naast de opdracht die tijdens deze bijeenkomst wordt verzorgd.

Voorwaarden verslagen

Bij de opdrachten en verslagen die gemaakt dienen te worden, staat het maximum aantal woorden vermeld. Bij overschrijding van dit maximum wordt de opdracht niet nagekeken. De verslagen worden geschreven in Arial 10, regelafstand 1 ½.

De docenten en begeleiders hanteren een drie-weken termijn voor het nakijken van opdrachten en verslagen. Indien een opdracht of verslag wordt ingeleverd buiten de afgesproken termijn om, kan niet gegarandeerd worden dat deze drie-weken termijn wordt gehaald.

Studieadvies en bindende afwijzing

1. De hoofdopleider kan besluiten een cursist die de theoretische inleiding (module 1) of de vereiste verslagen (opdrachten en verslagen module 2) niet met een voldoende resultaat heeft afgerond, het advies te geven de opleiding niet voort te zetten.
2. Een cursist die een onderdeel niet met een voldoende resultaat kan afronden, kan de mogelijkheid benutten een studievoortgangsgesprek met de hoofdopleider aan te vragen. Tijdens dit gesprek worden de mogelijkheden besproken om de opleiding voort te zetten.
3. De hoofdopleider kan, op grond het studievoortgangsgesprek en de studieresultaten, een cursist het bindend studieadvies geven om te stoppen met de opleiding: bindende afwijzing.
4. De hoofdopleider kan besluiten dat een cursist een extra gelegenheid krijgt om de theoretische inleiding te behalen. (Hieraan zijn extra kosten verbonden: zie Extra kosten),
5. De hoofdopleider kan besluiten dat een cursist een extra mogelijkheid krijgt om opdrachten en/of verslagen in te leveren. Een cursist kan hierbij van de mogelijkheid gebruik maken om extra begeleiding te ontvangen. (Hieraan zijn extra kosten verbonden: zie Extra kosten).
6. Een cursist die de opleiding niet kan afronden ontvangt van de behaalde modules een bewijs van deelname.

Wijzigingen voorbehouden

Gedurende de opleiding kunnen zich inhoudelijke wijzigingen voordoen. Deze komen de kwaliteit van de opleiding ten goede. Ook alle genoemde data zijn onder voorbehoud. Bij wijzigingen in de inhoud en in de planning wordt altijd rekening gehouden met belangen van cursisten. In verband met de landelijke vakantiespreiding is het in de roostering niet altijd mogelijk rekening te houden met vakanties van iedere regio.

Het is mogelijk dat extra (verplichte) bijeenkomsten worden aangeboden gedurende de opleiding als dit ten goede komt aan de kwaliteit van de opleiding.

Klachten

Het Radboud CSW heeft een klachtenregeling. Zie hiervoor de website van Radboud CSW: <http://www.rcsw.nl/over-ons/klachten>.